

**Slovenský zväz hádzanej
Komisia rozhodcov**

**ETICKÝ KÓDEX
ROZHODCOV A DELEGÁTOV
Slovenského zväzu hádzanej**

**Kódex navrhla a schválila Komisia rozhodcov
Slovenského zväzu hádzanej.**

**Kódex bol prijatý na delegačnom seminári
slovenských rozhodcov a delegátov v Nitre dňa
25.6.2011**

Kódex

Náš Kódex stanovuje základné pravidlá správania sa a konania pre všetkých rozhodcov a delegátov, nominovaných Komisiou rozhodcov Slovenského zväzu hádzanej a tých, ktorí sa zúčastňujú iných aktivít SZH.

Je dobre vedieť a rešpektovať, že všetky napísané pravidlá a odporúčania nikdy **nenahradia zdraví rozum a legitímnu požiadavku nekonať v rozpore s dobrými mravmi.**

Povinnosťou všetkých funkcionárov SZH je konať nestranne a nezaujato nielen pri výkone funkcie rozhodcu alebo delegáta, ale aj vo všeobecnej rovine. To znamená vystupovať vždy nestranne, nezaujato, **uvážene** a nepripustiť akékoľvek ovplyvňovanie **čohokoľvek**, čo má súvis s ich funkciami. Rozhodcovia a delegáti musia rešpektovať princíp Fair – play, v každej situácii konať seriózne a čestne.

Každý rozhodca a delegát musí ku každej nominácii KR SZH pristúpiť s patričnou vážnosťou a profesionalitou. Rozsah zodpovednosti a miera **nezávislosti** zaručená rozhodcom a delegátom - profilovaná ich funkciou si vždy vyžaduje rovnakú mieru nasadenia a odborných schopností. Kľúčové pozície a právomoc zverená rozhodcom a delegátom v stretnutí si samozrejme **vyžadujú** nielen veľké morálne kvality a dodržovanie etických pravidiel, ale aj **povinnosť** dodržiavať všetky písané i nepísané zákony hádzanej.

Rešpektovanie týchto vysokých nárokov sa zrkadlí a bude sa zrkadliť v hodnoteniach výkonov rozhodcov a delegátov od všetkých aktérov zapojených do stretnutia. Pamätajme, že chyby ovplyvňujú dobré meno SZH. Dodržiavanie a sledovanie plnenia vysokého štandardu správania by mali všetci rozhodcovia a delegáti **vykonávať** pravidelne a dobrovoľne. Je dobré, ak všetci nezabudneme na verejnú kontrolu, ktorá nás sprevádza.

Komisia rozhodcov po vzore a na výzvu Európskej federácie hádzanej (EHF) prijala tieto pravidlá správania sa a konania a očakáva ich bezvýhradné dodržovanie od všetkých členov zborov rozhodcov a delegátov. Dôvera vo svoju profesionalitu musí začať vo vnútri zborov. Všetky prípady, kedy rozhodcovia a delegáti budú rešpektovať a aktívne prezentovať pravidlá obsiahnuté v tomto kódexe, **spôsobia nárast** nielen kvality našej prezentácie, ale a najmä, dôveru hnutia v naše schopnosti a zručnosti.

Nedá sa pripomenúť, že **osobná integrita** v systéme platnosti kódexu a etika nášho správania sú nevyhnutným predpokladom ďalšieho rozvoja hádzanej v našej krajine. Vedenie Slovenského zväzu hádzanej a jeho komisia rozhodcov budú presadzovať pochopenie a aktívne napĺňovanie cieľov v nižšie uvedených **princípoch.**

Článok 1

Rozhodca delegát SZH nesmú mať v súvislosti so svojou funkciou okrem nestranného a fair - play od rozhodovanej stretnutia, žiadne iné záväzky (nerozumiem významu vety. Neprijateľné sú akékoľvek rozhodnutia a všetky vyjadrenia urobené na základe **osobnej zaujatosti** alebo tlaku vedľajších záujmových skupín. Platilo a platí, že nikto z rozhodcov a delegátov a ich vedenia nemá právo na svoj spôsob, pre svoj prospech a na obhajobu svojich chýb meniť výklad pravidiel hádzanej IHF.

Rozhodcovia a delegáti musia:

1.1. Považovať **lojalitu** k stretnutiu a SZH za **nadradenú** svojim záväzkom alebo vzťahom k jednotlivcom alebo **k** vlastnému záujmu.

1.2. **Dodržiavať** pravidlá a legislatívne predpisy hádzanej a nikdy ich verejne nekriticizovať.

1.3. **Podporovať** členov zboru rozhodcov a delegátov a ostatných funkcionárov SZH.

1.4. Nikdy nedávať prísľuby, **ktoré sú alebo by v budúcnosti mohli byť** v rozpore so štandardnými postupmi a oficiálnymi výstupmi riadenia SZH.

1.5. Zdržať sa priamo i prenesene akéhokoľvek podnikania, ktoré by mohlo byť v konflikte so **záujmami** SZH alebo bolo v rozpore s princípmi takejto činnosti SZH.

1.6. **Bez otáľania** oznámiť akékoľvek korupčné konanie alebo správanie rozhodcu alebo delegáta predsedovi KR SZH alebo ktorémukoľvek členovi vedenia SZH.

Článok 2

2.1. Rozhodca alebo delegát SZH nesmie, z akýchkoľvek dôvodov **nikoho** zvýhodňovať alebo diskriminovať. **Obzvlášť nie** pre odmenu, dar alebo poskytnutie osobných, či podnikateľských výhod.

2.2. Rozhodca ani delegát **nesmie pre svoju rodinu alebo známych** prijať benefity a výhody za okolností, z ktorých by mohlo byť odvodené podozrenie o ich vplyve na riadne plnenie ich povinnosti.

2.3. Rozhodca a delegát sa musia **vyhnúť** vzťahom k osobám alebo organizáciám, ktoré by mohli priamo či nepriamo ovplyvňovať ich nestranný výkon funkcie.

2.4. V súvislosti s rozhodovaním alebo hodnotením výkonu nesmie rozhodca a delegát priamo alebo nepriamo prijať alebo **ponúknuť** úplatok, prémie a **iné platby**. To isté platí pre ponúkanie alebo prijatie naturálií, vecí, služieb a neodôvodnených / neoprávnených výhod akéhokoľvek charakteru.

2.5. Všetci rozhodcovia a delegáti sa zaväzujú ihneď oznámiť **ktorémukoľvek** členovi vedenia SZH každé zistenie týkajúce sa priestupkov proti základným princípom športového správania **sa** a konania, fair – play alebo etike.

Článok 3

3.1. Rozhodca a delegát **sú povinní** konať tak, aby nepoškodil dobré meno SZH a povest' funkcie v ktorej v SZH pôsobia.

3.2. Z tohto pohľadu **sa musí** každý rozhodca a delegát zdržať:

- akýchkoľvek **prehlásení, vyjadrení** a konania, ktoré by mohli poškodiť image hádzanej alebo SZH.

3.3. V priebehu oficiálnych akcií SZH a tiež mimo nich, v osobných kontaktoch a komunikácii medzi funkcionármi SZH musí rozhodca a delegát SZH dodržiavať pravidlá vzájomného rešpektu a zdvorilosti. Je **neprijateľné** najmä:

- **ohovárание** a šírenie ohovárания klubov, kolegov a vedenia SZH;
- zapájať iné osoby do akcií namierených proti prirodzeným záujmom SZH;
- pod svojim menom alebo **anonymne** odovzdať do médií informácie (alebo zbierať informácie) s cieľom poškodiť kolegov alebo partnerov SZH.

Článok 4

4.1. Rozhodca a delegát nesmie konzumovať alkohol, tabak, drogy či podobné substancie neprimeraným spôsobom.

Zákaz obsahuje predovšetkým:

- nadmernú konzumáciu alkoholu, tabaku, liekov a drog;
- akúkoľvek konzumáciu alkoholu, tabaku – či podobných substancií na verejných miestach v mieste konania akcie SZH;
- akúkoľvek konzumáciu alkoholu, drog či drogám podobných substancií pred stretnutím alebo pred a počas inej oficiálnej akcie SZH, na ktorú bol rozhodca alebo delegát nominovaný;
- **akékoľvek** použitie podporných prostriedkov (doping) **pred** fyzickými previerkami na seminároch KR SZH.

Článok 5

5.1. Slovné urážky, fyzické napadnutie, rasizmus, sexuálne obťažovanie a iné nevhoné správanie **nebude** rozhodcom a delegátom KR SZH tolerovať.

5.2. KR SZH potvrdzuje, že tolerancia, rovnoprávne vzťahy a Fair-play správanie medzi všetkými účastníkmi akcií SZH sú základnými predpokladmi pre **akékoľvek zapájanie sa rozhodcov a delegátov** do aktivít SZH a pre ich konanie pod menom člena SZH.

5.3. Rozhodca a delegát sa nesmie zúčastniť aktivít ktoré obmedzujú alebo **potláčajú práva** na prístup k informáciám na základe ekonomických faktorov, rasovej príčiny, farby pokožky, náboženstva, veku, pohlavia, sexuálnej orientácie, postihnutia, národnosti alebo štátnej príslušnosti.

Článok 6

6.1. Je povinnosťou rozhodcov a delegátov chrániť hráčov, funkcionárov družstiev, obsluhu stolíka časomerača a zapisovateľa, ostatných členov SZH, podporný personál, zástupcov médií a televízie, partnerov, zástupcov partnerských spoločností, divákov a tiež v priebehu akcie SZH od nich vyžadovať primerane vhodné správanie.

Článok 7

7.1. Rozhodcovia a delegáti sú povinní trvale sa samo vzdelávať a tak si zvyšovať svoju kvalifikáciu. Pri kontrole postupu a obsahu samo vzdelávania sú rozhodcovia a delegáti povinní uviesť pravdivé údaje. Rozhodcovia a delegáti sú tiež povinní pomáhať plniť úlohy **KR SZH**.

Článok 8

8.1. Rozhodcovia a delegáti SZH sa zaväzujú, že s ostatnými účastníkmi stretnutia budú jednať profesionálne a zdvorilo. Zdržia sa akejkoľvek verejnej kritiky kolegov a ostaných členov SZH.

8.2. Rozhodcom a delegátom je zakázané tipovať výsledky stretnutí v ktorých sú zaangažovaní. **Toto pravidlo platí aj pre medzinárodných rozhodcov a delegátov pri všetkých ich nomináciách v zahraničí.**

Článok 9

9.1. Porušovanie pravidiel uvedených v tomto kódexe môže viesť k návrhu KR SZH na zákaz činnosti rozhodcu resp. delegáta alebo inému trestu uvedenému v platných smerniciach SZH.

Článok 10 Pravidlá správania a konania rozhodcov a delegátov SZH

10.1. Každý **rozhodca a delegát** SZH musí v rámci nominácie SZH dodržiavať nasledujúce pravidlá svojho správania a konania:

- pokiaľ dostal, potom nosiť oficiálny oblek SZH alebo výstroj oficiálneho sponzora SZH;
- rozhodcovskú výstroj si udržiavať v čistote, dodržať pravidlo o jednotnej výstroji rozhodcov;
- pred a krátko po stretnutí sa vyhnúť použitiu akýchkoľvek látok, ktoré by mohli ovplyvniť ich fyzický, zdravotný alebo psychický výkon;
- chovať sa zdvorilo – s plnou kontrolou správania a vyjadrovania sa;
- na miesto nominácie sa vždy dostaviť včas, presne v zmysle predpisov vykonať predpísané úkony kontroly;
- zdržať sa ospravedlnia z nominácie pre inú aktivitu v rámci SZH;

10.2. Zabezpečiť, aby Zápis o stretnutí a Správa o stretnutí neobsahovali žiadne cudzie alebo neoprávnené vstupy. V maximálnej miere zamedziť falšovanie alebo zneužitie údajov.

10.3. Rozhodca a delegát sa **musia** vyvarovať:

- zakázaného správania a činností vedúcich k ich prospechu;
- zvýhodňovania jedného účastníka stretnutia;
- straty – čo len krátkodobej – nezávislosti;
- negatívneho ovplyvňovania verejnosti v neprospech SZH;
- sa nešportového správania a konania a to aj mimo nominácií KR SZH.

10.4. Rozhodca a delegát sa **musia** uistiť, že ich postavenie nemôže byť v rozpore s ich aktivitami.

Prehlásenie

Podpísaný rozhodca alebo delegát potvrdzuje, že na všetkých stretnutiach v hádzanej bude konať a správať sa korektne a v duchu Fair – play. Zároveň sa zaväzuje, že nijako nebude ovplyvňovať stretnutie a osoby na ňom zúčastnené.

Podpisom potvrdzuje, že kódex prečítal, súhlasí s ním a zaväzuje sa ho plniť.

Pripravila KR SZH 20.6.2011
Ambruš